

Tentamensskrivning i Matematik IV, 5B1210.

Måndagen den 20 oktober 2003, kl 1400-1900.

Hjälpmedel: BETA, Mathematics Handbook.

Redovisa lösningarna på ett sådant sätt att beräkningar och resonemang är lätta att följa.

Svaren skall ges på reell form.

Del 1 är avsedd för betyg 3 och omfattar 7 uppgifter. För godkänt krävs alla moduler godkända..

Del 2 är avsedd för högre betyg, 4 och 5, och omfattar 20 poäng.

Poängfördelning på del 2: 11-13, 16 ger 3 poäng vardera, 14-15 ger 4 poäng vardera.

För betyg 4 krävs förutom godkänt på del 1 även minst 8 poäng på del 2.

För betyg 5 krävs förutom godkänt på del 1 även minst 14 poäng på del 2.

OBS! GODKÄNDA MODULER TILLGODORÄKNAS ENDAST FRÅN PERIOD 1 2003. OBS!

Detta sker enligt följande: Godkänd modul nr i ger uppgift nr i godkänd, $i=1, 2, \dots, 7$.

Uppgift	Nr	1	2	3	4	5	6	7
Modul BioK	Nr	1	2	3	5	4	6	7
Modul BM	Nr	1	2	7	4	3	5	6

Del 1

1. Beräkna volymen av det område som begränsas av paraboloiden $z = 4 - x^2 - y^2$ och xy -planet.

2. Beräkna $\iiint_S (2z - 2 + y) dV$, där S är den del av planet $2x + 3y + 6z = 12$ som ligger i första oktanten.

3. Lös följande variant av värmeledningsproblemet:

$$\begin{aligned} \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} &= \frac{\partial u(x,t)}{\partial t}, & 0 < x < \pi, & t > 0 \\ \frac{\partial u(0,t)}{\partial x} &= \frac{\partial u(\pi,t)}{\partial x} = 0, & t > 0 \\ u(x,0) &= \frac{1}{2}(1 + 3 \cos x), & 0 < x < \pi \end{aligned}$$

4. Bestäm de stationära lösningarna till differentialekvationen $\frac{dy}{dx} = y^2 - 9$ samt avgör om de är stabila eller instabila.

5. Lös integralekvationen $y(t) = \sin t + \int_0^t (t-u)y(u)du$.

6. $y_1(t) = t^2$ är en lösning till differentialekvationen $t^2 y'' - 2y = 0$, $t > 0$.
Bestäm allmänna lösningen till differentialekvationen $t^2 y'' - 2y = 3t^2 - 1$, $t > 0$.

7. Bestäm den reella konstanten λ , så att det linjära systemet $\begin{cases} x' = \lambda x - 2y \\ y' = \lambda x + y \end{cases}$

får periodiska lösningar.

Del 2

11. Beräkna för $s > 0$ funktionen $H(s) = \iint_D e^{-st} (t-u)^2 \cos u \, dt \, du$, där $D = \{(t, u) : 0 \leq u \leq t < \infty\}$.

12. För funktionen f gäller:
$$\begin{cases} f(t+2\pi) = f(t) \\ f(t) = t^2, \quad 0 < t < 2\pi \end{cases}$$

Ange dess Fourierserie, samt beräkna utgående från denna $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$.

13. Låt $y_1(x)$ vara en känd lösning, skild ifrån noll, till $y'' + P(x)y' + Q(x)y = 0$.

$P(x)$ och $Q(x)$ är kontinuerliga på ett intervall I .

□□□ Låt vidare $y_2(x)$ vara en av $y_1(x)$ linjärt oberoende lösning. Härled $y_2(x)$.

□□□ Visa att Wronskideterminanten $W(y_1(x), y_2(x)) = Ce^{\int P(x) dx}$.

14. Tillväxten av en cell beror av flödet av näringsämnen (som exempelvis aminosyror) genom det omslutande cellmembranet.

Låt $W(t)$ vara cellens massa i gram vid tiden t , mätt i timmar, med $W(0) = W_0$.

Antag att massans tillväxthastighet är proportionell mot membranytans area och att densiteten (i g/volymenhet) är konstant. Cellen förutsätts ha formen av ett klot (en sfär).

a) Härled att differentialekvationen för W bör ha formen $\frac{dW}{dt} = kW^{\frac{2}{3}}$ där k är en konstant.

b) Bestäm $W(t)$ om $W_0 = 10^{16}$ g och om massan efter 1 timme är $1,1^3 \cdot 10^{16}$ g ($1,331 \cdot 10^{16}$ g).

c) Antag att cellen börjar dela sig då massan fördubblats, dvs är $2 \cdot 10^{16}$ g.

När startar celledelningen? (För ett numeriskt värde behövs att $\sqrt[3]{2} \approx 1,26$.)

15. Skriv differentialekvationen $x'' + x = \frac{1}{2} \int_0^x 3(x-u)^2 \, du$ som ett plant autonomt system.

Bestäm systemets kritiska punkter och avgör deras karaktär, dvs stabilitet/instabilitet och typ.

16. Beräkna $\iint_S \text{grad}(\ln(x^2 + y^2)) \cdot \hat{\mathbf{n}} \, dS$, där $\hat{\mathbf{n}}$ är den utåtriktade enhetsnormalen till S och

a) S är sfären $x^2 + y^2 + z^2 = 1$

b) S är sfären $(x-2)^2 + (y-2)^2 + z^2 = 1$.